

Betreft Financieel compensatieplan EHS bochtverbreding Best

Ons kenmerk RWS117-008

Datum 14 oktober 2013

Behandeld door De heer ing. Pierre Salden
De heer Stan Rademakers MSc, BBA

ontroleerd door

De heer Ir. Rudie Peeten
De heer ing. Roy van Rijt

1.1 Aanleiding

Rijkswaterstaat is voornemens om ter hoogte van de kruising van het Wilhelminakanaal – Beatrixkanaal, gelegen in de gemeente Best, een bochtverbreding te realiseren (afbeelding 1).

Doel van voornoemde bochtverbreding is tweeledig. Enerzijds vinden werkzaamheden plaats in het kader van het groot onderhoud vaarwegen, anderzijds wil Rijkswaterstaat middels een bochtverbreding, naar de toekomst toe, een capaciteitstoename in voornoemde vaarwegen realiseren.

Afbeelding 1: Plangebied bochtverbreding Wilhelminakanaal - Beatrixkanaal, gemeente Best.
Bron: Kragten

Om de bochtverbreding juridisch-planologisch te verankeren dienen de, ter plaatse vigerende, bestemmingsplannen te worden gewijzigd. Als gevolg van de beoogde bestemmingsplanwijziging gaat er ter plaatse een klein gedeelte Ecologische Hoofdstructuur (EHS) verloren (afbeelding 2).

Afbeelding 2: Uitsnede plangebied Natuurbeheertype kaart Provincie Noord-Brabant. Bron: Uitsnede EHS kaart

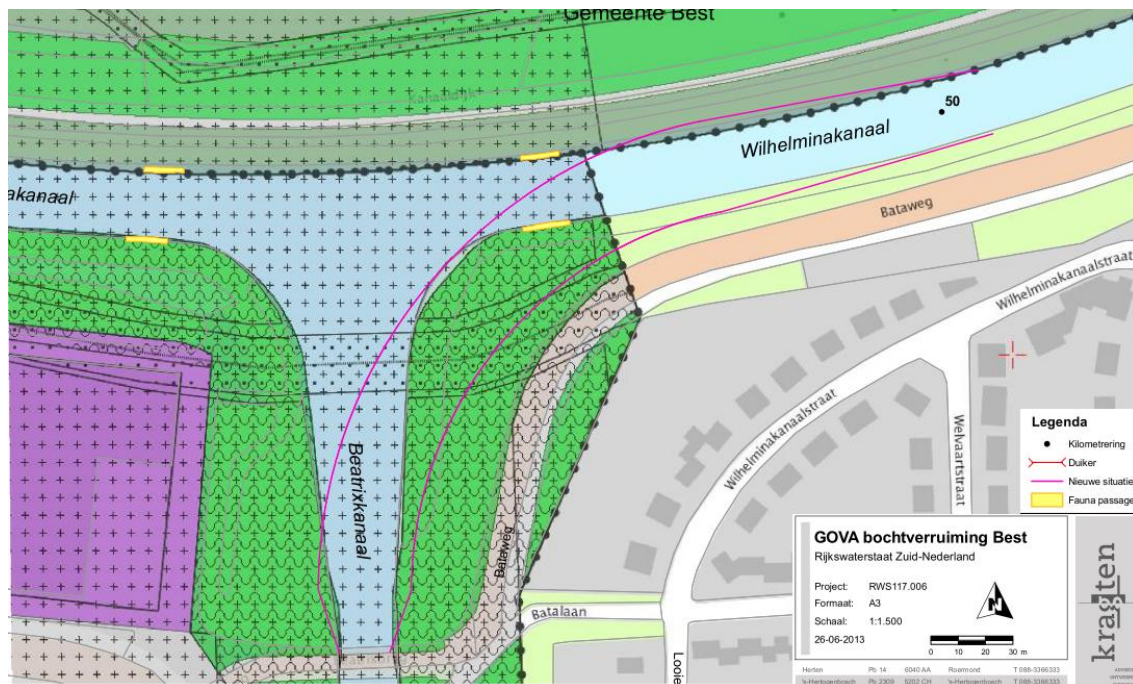

Als gevolg van de ligging van het plangebied binnen de EHS is, op basis van de Verordening Ruimte provincie Noord-Brabant, compensatie vereist.

1.2 Plangebied

Het plangebied is gelegen bij de t-splitsing van het Beatrixkanaal en het Wilhelminakanaal aan de rand van de wijk Batadorp in Best (provincie Noord-Brabant). Het grootste deel van het gebied beslaat een bosstrook langs de oostoever van het Beatrixkanaal en de zuidoever van het Wilhelminakanaal. Daarnaast bevinden zich twee kleine delen van het plangebied respectievelijk langs de westoever van het Beatrixkanaal en de noordoever van het Wilhelminakanaal (afbeelding 3).

Afbeelding 3: Ligging plangebied: paarse lijn vormen de begrenzing van de bochtverbreiding.
Bron: Kragten.

Op de Natuurbeheertype kaart van de provincie (afbeelding 2) valt het plangebied binnen het type N16.01 “Droog bos met productie” wat tevens het geambieerde natuurstype is. Het oppervlakte verloren EHS betreft 0.471 ha. Het plangebied dat binnen de EHS ligt (al het landoppervlak binnen de paarse lijnen valt binnen de EHS) heeft in totaal een oppervlakte van 0.471 ha. In voorliggend compensatieplan is uitgegaan van de situatie waarbij de EHS gelegen buiten de bochtverbreiding verder niet wordt aangetast.

In de bosstroken langs de oever staat gemengd loofhout met eiken, berken, esdoorns, lijsterbessen e.d. (afbeelding 4). Het omliggende gebied ligt een stuk hoger waardoor de bosstroken binnen het plangebied op een helling staan. Een paadje door het grootste deel van het plangebied loopt naar de zuidoostpunt van de T-splitsing waar recreatie plaatsvindt (veel restafval van bbq's).

Afbeelding 4: Deel van plangebied: zicht op zuidoever van Wilhelminakanaal. Geheel rechts bocht met Beatrixkanaal. Bron: Kragten

1.3 Verordening ruimte

De regels en de wijze waarop gecompenseerd dient te worden is vastgelegd in de Verordening Ruimte 2012 van de Provincie Noord-Brabant. De regels inzake de eisen aan een compensatieplan zijn opgenomen in artikel 4.11 van de provinciale Verordening Ruimte 2012. De Verordening Ruimte 2012 gaat ten aanzien van EHS compensatie uit van het uitvoeren fysieke compensatie op en ander locatie. Alleen indien fysieke compensatie aantoonbaar niet, of niet volledig mogelijk is, wordt een financiële compensatie bepaald (artikel 4.12 lid 7. van de verordening).

Voor wat betreft de EHS compensatie ten behoeve van de bochtverbreding in Best hebben zowel Rijkswaterstaat als de gemeente Best aangegeven, niet over percelen te beschikken waarop een fysieke compensatie kan plaatsvinden. Qua doorlooptijd van de bestemmingsplanprocedure is het eveneens onwenselijk de compensatie in een andere gemeente te realiseren.

In samenspraak met de gemeente Best wil Rijkswaterstaat derhalve compenseren op basis van de compensatieregeling zoals deze is opgenomen in de ontwerp Verordening Ruimte 2014 van de provincie Noord-Brabant. Ten opzichte van de Verordening ruimte 2012 is er in de ontwerp Verordening Ruimte 2014 gekozen om niet langer het primaat bij fysieke compensatie te leggen. Artikel 5.6 'Compensatie' biedt de mogelijkheid tussen fysieke en financiële compensatie.

Artikel 5.6 van de ontwerp Verordening Ruimte 2014 van de provincie Noord-Brabant biedt ruimte om compensatie, naar keuze te laten plaatsvinden door:

- a. fysieke compensatie, overeenkomstig artikel 5.7;
- b. financiële compensatie, overeenkomstig artikel 5.8.

Artikel 5.8 van de ontwerp Verordening Ruimte 2014 geeft aanvullende regels voor financiële compensatie, te weten:

1. De financiële compensatie wordt bepaald op grond van de omvang van de compensatieverplichting overeenkomstig artikel 5.6, tweede lid, en omvat de volgende kostenelementen:
 - a. kosten voor de planontwikkeling en planuitvoering;
 - b. kosten van de aanschaf van vervangende grond;
 - c. kosten van de basisinrichting;
 - d. kosten van ontwikkelingsbeheer gedurende de ontwikkelingstijd.
2. De financiële compensatie wordt voor de vaststelling van het bestemmingsplan gestort in de provinciale compensatievoorziening ter uitvoering van de geformuleerde compensatietaakstelling.
3. Gedeputeerde Staten stellen jaarlijks een rapportage vast waarin:
 - a. verantwoording wordt gegeven over de bestedingen uit het compensatiefonds van het afgelopen jaar, en
 - b. een prioritering wordt gegeven aan de realisatie van de ecologische hoofdstructuur voor het toekomstige jaar.

Voor het bepalen van de omvang van de compensatieverplichting wordt verwezen naar artikel 5.6, tweede lid, hierin staat:

2. De omvang van de compensatie wordt bepaald door de omvang van het vernietigde areaal waarbij een toeslag op de omvang van het vernietigde areaal wordt berekend, zowel in oppervlak, als in budget, te onderscheiden in de volgende categorieën:
 - a. natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder: geen toeslag;
 - b. tussen 5 en 25 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 1/3 in oppervlak, plus de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer;
 - c. tussen 25 en 100 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 2/3 in oppervlak, plus de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer;
 - d. bij een ontwikkelingsduur van meer dan 100 jaar: de toeslag in oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer is maatwerk.

Het te vernietigen areaal kan worden geschaard onder sub c: 'Tussen 25 en 100 jaar te ontwikkelen natuur'. Als gevolg van de werkzaamheden gaat er een oppervlakte van 0,471 hectare verloren. Conform de 'spelregels EHS' wordt er derhalve een toeslag berekend van $1 \frac{2}{3}$ in oppervlak. Ter compensatie zal dus een oppervlakte van 0,786 ha (verloren gegane oppervlak $\times 1 \frac{2}{3}$) dienen te worden ingericht en beheerd conform het natuurstype dat gold voor het gedeelte EHS dat zal verdwijnen.

De categorisering zoals deze gehanteerd wordt in de ontwerp Verordening Ruimte 2014 komt overeen met de vigerende Verordening Ruimte 2012 van de provincie Noord-Brabant.

De provincie Noord-Brabant is voornemens om de Ontwerp Verordening Ruimte 2014 vast te stellen in februari 2014. Op 19 maart 2014 moet de Verordening Ruimte 2014 uiterlijk in werking zijn. Hiermee treedt deze verordening in werking voordat het bestemmingsplan ten behoeve van de bochtverbreding van het Wilhelminakanaal en het Beatrixkanaal zal worden vastgesteld. Qua planning vormt het toepassen van de Verordening Ruimte 2014 derhalve geen belemmering.

In de volgende paragraaf wordt ingegaan op het bepalen van de financiële compensatie.

1.4 Verordening ruimte financiële compensatie

Conform artikel 5.8 van de ontwerp Verordening Ruimte 2014 Provincie Noord-Brabant, wordt de financiële compensatie bepaald op grond van de omvang van de compensatieverplichting en omvat het de volgende kosten elementen;

- kosten van de planontwikkeling en planuitvoering;
- kosten van de aanschaf van vervangende grond;
- kosten van de basisinrichting;
- kosten van ontwikkelingsbeheer gedurende de ontwikkelingstijd.

De financiële compensatie wordt in de vorm van een bankgarantie of gelabeld fonds in de provinciale compensatievoorziening vastgezet. voor vaststelling van het bestemmingsplan. Daarbij moet deze vergoeding worden opgenomen in een anterieure overeenkomst tussen initiatiefnemer en gemeente Best.

Onderstaand wordt per kostenelement een verantwoording van kosten opgenomen.

1.4.1 Kosten van de planontwikkeling.

De kosten van de planontwikkeling zijn gericht op het opstellen van een werkomschrijving om compensatiegronden te realiseren. Hierin worden de in te richten percelen visueel op een kaart aangegeven. Daarnaast worden de werkzaamheden omschreven die nodig zijn voor de aanleg van de compensatiebeplanting. Een plantlijst wordt toegevoegd. De beplanting bestaat uit 40% boomvormers en 60% struikvormers.

1.4.2 Kosten van de aanschaf van vervangende gronden.

Afhankelijk van de locatie van de vervangende gronden, het gebruik van de vervangende agrarische gronden zal de prijs kunnen variëren tussen € 3,- en € 6,- per m². Voor het financiële compensatieplan wordt uitgegaan van een gemiddelde prijs van €4, 50 per m². Zodoende is er voldoende financiële ruimte om het compensatieperceel (percelen) zo optimaal in de EHS te kunnen opnemen.

1.4.3 Kosten van de basisinrichting.

Omdat de locatie en toestand van het perceel of percelen op moment niet bekend zijn is in de basisinrichting het maaien van het terrein opgenomen in de kosten. Vooraf de aanplant wordt het betreffende terrein gefreesd.

De aanplant wordt in een gewenst plantverband geplant waarbij gemiddeld 1 st. per 1,5m² wordt aangeplant. De beplanting bestaat hoofdzakelijk uit tweejarig (1+1) plantgoed met een lengte van 0,60-0,80m1.

Indien eiken gewenst zijn worden deze als driejarig (2+1) plantgoed met een lengte van 0,80 1,0m1 aangeplant. Eiken worden ook in groepen van 3-5 st. aangeplant.

De beplanting bestaat uit 40% boomvormers en 60% struikvormers. De struikvormers worden voor aanplant nog 25% ingekort om een betere vertakking te verkrijgen. Om het eerste jaar de concurrentiestrijd met de opgeschoten kruidachtige beplanting te minderen wordt de aan te planten perceel met klaver ingezaaid.

Om de kosten van de basisinrichting compleet te maken is een inboet van 10% opgenomen.

1.4.4 Kosten van ontwikkelingsbeheer gedurende de ontwikkelingstijd.

Na het eerste jaar wordt de kruidachtige beplanting over een termijn van drie jaar jaarlijks gemaaid. Hierna is de aanplant voldoende gegroeid om de concurrentiestrijd met de kruidachtige beplanting aan te kunnen.

In het 5de jaar van de aanplant wordt ongeveer 10-20% uitgedund. Het betreft hoofdzakelijk struikvormers.

In het 10de jaar wordt de aanplant voor ongeveer 40%-50% uitgedund. Hierbij worden ook boomvormers meegenomen.

1.4.5 Totale kosten financiële compensatie

In onderstaande opsomming staan per kostenelement weergegeven. In bijlage 1 is een specificatie van kosten opgenomen.

Totale kosten voorbereiding	€ 37.870,00
Totale kosten realisatie nieuwe natuur	€ 9.829,80
Totale kosten onderhoud 10 jaar	€ 10.611,00
Totaalprijs compensatie (exclusief btw)	€ 58.310,80

Bijlage(n)

Kostenspecificatie financiële compensatie

Bochtverbreding Wilhelminakanaal-Beatrixkanaal te Best					
Financieel compensatieplan					
RWS117-008					
D.D. 11 oktober 2013					
Voorbereiding					
-	Als gevolg van de bochtverbreding gaat 0,471 hectare bos verloren				
	Boscompensatie op basis van de leeftijd van het bos tussen 25-100jaar				
	Te compenseren oppervlakte 2/3x0,471 hectare= 0,786 hectare				
-	Prijs landbouwgrond € 3,--/€ 6,--. Afhankelijk van locatie en gebruik				
Uitvoering					
-	Aanplanten bosplantsoen, 40% boomvormers en 60% struikvormers				
	Gem. 1 st per 1,5 m2 (65st/are), tweejarig bosplantsoen (1+1).				
-	Tijdens aanplant klaver doorzaaien ter voorkoming van woekering kruidenlaag				
-	Inboet 10%				
-	Prijzen uitvoering incl. aannemersvergoeding, winst en risico				
Onderhoud 10 jaar					
-	Na eerste jaar komende drie jaar eenmaal per jaar uitmaaien				
-	Na vijf jaar bosplantsoen dunnen 10-20%				
-	In 10de jaar bosplantsoen 30-50% uitdunnen				
-	Prijzen onderhoud incl. aannemersvergoeding, winst en risico				
	Omschrijving	Eenheid	Hoeveelheid (are)	Prijs per eenheid	Totaalprijs
Voorbereiding					
-	Aankoop landbouwgrond t.b.v omvormen naar natuur	are	78,6	450	€ 35.370,00
-	Werkomschrijving opstellen incl. tekening	st	1	2500	€ 2.500,00
	Totale kosten voorbereiding				€ 37.870,00
Realisatie nieuwe natuur					
-	Maaien terrein	are	78,6	8	€ 628,80
-	Frezen terrein	are	78,6	5	€ 393,00
-	Leveren bosplantsoen	st	5100	1	€ 5.100,00
-	Planten bosplantsoen	st	5100	0,5	€ 2.550,00
-	Inzaaien klaver, 20kg/hectare	are	78,6	5	€ 393,00
-	Inboet 10%	eur	1	765	€ 765,00
	Totale kosten realisatie nieuwe natuur				€ 9.829,80
Onderhoud 10 jaar					
-	Maaien tussen beplanting 3 jaar	are	235,8	5	€ 1.179,00
-	Terugzetten bosplantsoen 10-20% (5de jaar)	are	78,6	40	€ 3.144,00
-	Terugzetten bosplantsoen 30-50% (10de jaar)	are	78,6	80	€ 6.288,00
	Totale kosten onderhoud 10 jaar				€ 10.611,00
Totaalprijs compensatie (exclusief btw)					€ 58.310,80